

CDA Bladel VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018 – 2022

“Ruimte aan de samenleving”

Onze keuzes voor Bladel

Inhoud

Hoofdstuk 1: Een sterke samenleving	4
1.1 Dienstverlening gemeente Bladel	4
1.2 Verenigingen en vrijwilligers	4
1.2.1 Betaalbare en duurzame verenigingsgebouwen.....	4
1.2.2 Meer ruimte, minder knellende regels	4
1.2.3 Soepel omgaan met evenementenvergunningen	5
1.2.4 Scholing vrijwilligers	5
1.3 Leefbaarheid, welzijn en bewegen.....	5
1.3.1 MFA	5
1.3.2 Goede sportvoorzieningen	5
1.3.3 Groene buitenruimte voor ontmoeten en bewegen	6
1.3.4 Natuur en milieu.....	7
1.4 Kunst- en cultuurbeleid	7
Hoofdstuk 2 : Familie en gezin	8
2.1 Gezinnen.....	8
2.1.1 (V)echtscheiding.....	8
2.1.2 Jongeren in de leeftijdscategorie 15 t/m 18 jaar	8
2.2 Kindvriendelijke buurten	8
2.3 Onderwijs	8
2.4 Lokale toegang zorg voor jeugd en gezin	9
2.5. Opvang van nieuwkomers.....	9
Hoofdstuk 3: Zorg voor elkaar	10
3.1 Klaar staan voor elkaar	10
3.1.1 Mantelzorg	10
3.1.2 Eenzaamheid	10
3.1.3 Weerbaarheid.....	10
3.1.4 Dementie	11
3.1.5 Senioren.....	11
3.1.6 Alcohol- en drugsgebruik.....	11
3.1.7 Armoede.....	11
3.1.8 AED	11
3.2. Financiën	12
3.3 Cliëntparticipatie	12
3.4 Werk en participatie.....	12
Hoofdstuk 4: Een eerlijke economie.....	13
4.1 Bedrijvigheid.....	13

4.1.1	Ondernemerschap.....	13
4.1.2	Werkgelegenheid	14
4.1.3	Arbeidsmigranten.....	14
4.2	Detailhandel	14
4.3	Recreatie.....	15
4.4	Regionale economische samenwerking	15
4.5	Economische vitaliteit	15
4.5.1	Omgevingswet.....	16
4.5.2	Land- en tuinbouw	16
4.6	Een veilige leefomgeving.....	17
Hoofdstuk 5:	Duurzaamheid en energietransitie	18
Hoofdstuk 6	: Bereikbaarheid	19
6.1	Goed openbaar vervoer, ook in het buitengebied	19
6.3	Fietspaden	20
6.4	Toegankelijkheid	20
6.5.	Digitale bereikbaarheid	20
6.6	Eindhoven Airport	20
Hoofdstuk 7:	Wonen in de gemeente Bladel	21
Hoofdstuk 8:	Gezonde gemeentefinanciën.....	22
8.1	Transparantie	22
8.2	Grondexploitatie	22
Hoofdstuk 9:	Bestuurlijke samenwerking in de Kempen	23

INLEIDING

De gemeente Bladel is voor het CDA Bladel vooral een gemeenschap. Een gemeenschap waarin mensen samen leven. Voor een **sterke samenleving** zijn juiste verhoudingen tussen samenleving, markt en overheid nodig. In die samenleving staan mensen centraal – betrokken inwoners die met elkaar samenleven, werken en bouwen aan een gemeenschap. Burgerschap vraagt om een gedeeld besef van waarden en normen, van rechten en plichten. Daarbinnen ontstaat de ruimte voor solidariteit en voor verschil in opvattingen, ambities en vaardigheden.

In de, door ons gewenste, sterke samenleving richten mensen met elkaar hun leven in via familie of gezin, buurt, vereniging, geloofs- of andere gemeenschappen. We zorgen en werken voor elkaar en met elkaar. Gemeentelijke overheid en de markt zijn, in onze visie dienstbaar aan de samenleving, en niet andersom!

In die sterke samenleving staat niemand er alleen voor. Dat geldt als eerste voor ons eigen thuis in **familie en gezin**, waarop je altijd terug kunt vallen, waar we elkaar helpen en verantwoordelijkheid voor elkaar nemen. Die belofte van **zorg voor elkaar** doen we ook als samenleving. Als iedereen verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven en dat van anderen, vormen we met elkaar die samenleving waarin niemand aan zijn lot wordt overgelaten en waar de zorg voor onze ouderen, zieken en gehandicapten goed geregeld, en waar mogelijk onderling vormgegeven is.

De keuzes voor de lokale samenleving die we door willen geven, vertalen we ook in een **eerlijke economie**. In de eerlijke economie kiezen we voor eerlijke kansen voor iedereen en oplossingen voor de lange termijn. Ons plan voor een eerlijke economie versterkt de basis voor de welvaart en het welzijn van de komende generaties. Dat betekent dat we nu verstandig moeten investeren in de economie van morgen: in kennis, innovatie en duurzame groei.

Daarbij is het niet zo dat de gemeentelijke overheid dit allemaal van bovenaf gaat regelen, vanuit een soort almachtige probleemoplossende rol, maar de overheid helpt door initiatieven vanuit de samenleving ruimte te geven en mogelijk maken.

Met deze voorstellen gaan wij werken aan een gemeenschap in Bladel waarin iedereen mee kan doen, nu en ook de komende generaties.

Hoofdstuk 1: Een sterke samenleving

CDA Bladel wil blijven werken aan vijf sterke kernen. Burgers in Bladel, Casteren, Hapert, Hoogeloon en Netersel voelen zich er thuis, omdat ze weten dat er altijd iemand is die naar hen omkijkt.

Niemand staat er alleen voor. Een sterke samenleving van betrokken gemeenschappen is gebouwd op saamhorigheid en gedeelde verantwoordelijkheid, en geeft mensen directe invloed op hun eigen leefomgeving. De gemeente Bladel is bovenal dienstbaar aan inwoners, bedrijven en organisaties. Een sterke samenleving laat meer ruimte voor eigen keuzes. Dat betekent minder regels van bovenaf en meer zeggenschap voor inwoners zelf.

1.1 Dienstverlening gemeente Bladel

Een bereikbaar gemeenteloket is belangrijk, dat ook buiten kantoortijden open is en waar veel zaken digitaal geregeld kunnen worden (o.a. via whats app). Tegelijkertijd moet het mogelijk blijven om persoonlijk en telefonisch contact te hebben met de gemeente. De website van de gemeente Bladel moet overzichtelijker en gebruiksvriendelijker gemaakt worden. Kosten voor overheidsdiensten (leges) moeten kostendekkend blijven, maar wel zo laag mogelijk zijn. Zorgvuldigheid en begeleiding ten aanzien van inwonersklachten verdient de aandacht van onze gemeente.

Communicatie is daarbij een bindende factor. Het is belangrijk dat de gemeente duidelijk communiceert. Vroeg in een proces informeren van alle betrokkenen én hen gedurende het proces op de hoogte houden. De communicatie vanuit de gemeente Bladel moet daarbij ook begrijpelijk zijn; dus heldere taal.

1.2 Verenigingen en vrijwilligers

Vrijwilligers, mensen die zich met hart en ziel inzetten voor een ander, vormen een onmisbare schakel in de binding en leefbaarheid van onze vijf kernen. We zien steeds vaker dat vrijwilligers(organisaties) publieke taken overnemen en nieuwe vormen bedenken van dienstverlening voor hun gemeenschap. Deze positieve ontwikkeling verdient ondersteuning door onnodige regels te schrappen. De gemeente kan veel doen om vrijwilligerswerk makkelijker en leuker te maken. CDA Bladel wil zich inzetten voor:

1.2.1 Betaalbare en duurzame verenigingsgebouwen

Voor veel verenigingen zijn de lasten van hun accommodaties een belangrijke kostenpost. Tegelijkertijd is een goed gebouw voor de (sport)verenigingen van groot belang voor het goed functioneren. Dit kan ook deels door de zelfwerkzaamheid te belonen. Er moet een goede balans zijn tussen de verantwoordelijkheid van de gemeenteraad en de betrokkenheid van inwoners. Met minimale middelen is hier vaak maximaal resultaat bereikt. Dit vraagt om een andere houding van lokale politici: meer meedenken, meer loslaten, meer vertrouwen en meer aanvullend in plaats van regelend handelen. Zo kan de betrokkenheid bij het gemeenschappelijk wel en wee in onze dorpen laten groeien.

1.2.2 Meer ruimte, minder knellende regels

De slagkracht van verenigingen en organisaties wordt vergroot door minder bemoeienis van de gemeente en minder beperkende regels. Het is steeds lastiger om mensen structureel aan verenigingen te binden. De gemeente moet de randvoorwaarden creëren waaronder het brede vrijwilligerswerk kan floreren, binnen de ruimte van wet- en regelgeving.

CDA Bladel initiatieven tot slimmere samenwerking om de betrokkenheid en de leefbaarheid in de kleinere kernen te versterken actief stimuleren.

1.2.3 Soepel omgaan met evenementenvergunningen

Daar waar vrijwilligers- en verenigingsactiviteiten in het verlengde liggen van alledaagse (vergunningsvrije) activiteiten, zoals bij een concert in een kerk, bepleiten wij in het bijzonder het soepel omgaan met evenementenvergunningen.

1.2.4 Scholing vrijwilligers

De gemeente Bladel kan een actieve rol spelen bij het opzetten van netwerken waar vrijwilligers ervaring en kennis kunnen uitwisselen, zonder daarbij voor te schrijven 'hoe het moet'. CDA Bladel kiest voor een persoonlijke benadering: B.v. via een verenigingssteunpunt helpen bij het 'matchen' van vraag en aanbod of het aanbieden van specifieke opleidingen voor vrijwilligers. Bv. Hoe om te gaan met dementie of alcoholgebruik. Belangrijk is dat uitgegaan wordt vanuit vragen/ideeën van de verenigingen.

1.3 Leefbaarheid, welzijn en bewegen

Bewegen is heel belangrijk, als ontspanning en als voorwaarde voor een gezond leven. Maar sport heeft ook een andere functie: het brengt mensen samen en maakt mensen weerbaar. Sport speelt ook een belangrijke rol bij het overbrengen van waarden en vaardigheden die in het gewone leven onmisbaar zijn, zoals teambelang en respect voor de ander.

1.3.1 MFA

Iedere kern in onze gemeente verdient een multifunctionele accommodatie die voldoet aan de huidige eisen en regelgeving, maar die ook toekomstbestendig zijn. In de afgelopen jaren zijn in de kleine kernen multifunctionele accommodaties gerealiseerd in goede samenwerking met de burgers en verenigingen. Dit heeft geresulteerd in breed gedragen en goed functionerende accommodaties. Burgerparticipatie was en is hierbij essentieel. Gemeente, betrokken partijen en burgers moeten samenwerken om de kansen en uitdagingen die er liggen voor **de multifunctionele accommodaties in Hapert en Bladel** te realiseren. Er liggen kansen om een goede toekomstbestendige en financieel verantwoordelijke MFA in beide kernen te realiseren, die passen in de omgeving. Resultaten uit eerder opgedane onderzoeken moeten hiervoor de basis zijn. CDA Bladel heeft voor wat betreft de **MFA Hapert** een sterke voorkeur voor uitvoering van het plan waarover reeds eerder door de gemeenteraad besluiten zijn genomen. Het realiseren van een gebouw waar mensen samenkomen, waar vele activiteiten plaats kunnen vinden, vanuit een sterke sociale cohesie, midden in de kern Hapert, met behoud van het kerkgebouw. In een eerder stadium heeft CDA Bladel al gepleit om kritisch te kijken naar de totale kosten, efficiency en doelmatigheid, parkeren en het betrekken van de omgeving bij het plan.

1.3.2 Goede sportvoorzieningen

Het sportaccommodatiebeleid is de basis van het gemeentelijk sportbeleid in Bladel. Het is belangrijk om goede randvoorwaarden te creëren binnen de gemeente om sporten en bewegen zo optimaal mogelijk te maken. Wij willen daarbij rekening houden met de verschuiving van verenigingssporten naar individuele sporten in de openbare ruimte, zoals wandelen, fietsen en hardlopen. Het CDA Bladel vindt het belangrijk dat inwoners bekend zijn met de veelzijdigheid van sportmogelijkheden, weten hoe gezond het is, en waardering hebben voor de bijdrage die sport levert aan samenwerking, het welzijn van mensen en de leefbaarheid in de kernen. Wij vinden het belangrijk dat sportfaciliteiten ook letterlijk goed toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

In het kader van leefbaarheid is het belangrijk dat sportparken multifunctioneel gebruikt kunnen worden, vanuit de behoeften van de gemeenschap.

1.3.3 Groene buitenruimte voor ontmoeten en bewegen

De positieve effecten van groen op onze gezondheid zijn inmiddels bewezen. Mensen met een groene woonomgeving voelen zich gezonder. Spel-, sport- en ontmoetingsruimten dragen bij aan preventieve gezondheidszorg, sociale ontwikkeling van kinderen en sociale ontmoeting in de buurt. We hebben te maken met het welbevinden van de hele mens. We streven dan ook naar inrichting van openbare ruimte die recht doet aan de hele mens. Speelplekken moeten functioneren als ontmoetingsplek voor jong en oud uit de hele buurt met voor de verschillende leeftijdscategorieën voorzieningen en voor mensen met en zonder beperking. De gemeente Bladel moet kansen geven aan groene buurtprojecten door bewoners zelf geïnitieerd en ontwikkeld, zoals bijv. speelnatuur.

De gemeente geeft het goede voorbeeld door het groen ecologisch te onderhouden, bijvoorbeeld door geen chemische middelen te gebruiken. In de gemeente Bladel werkt dit al vele jaren naar tevredenheid mede door de adequate inzet van de WVK. Groen moet de ruimte krijgen die het verdient en dan kan het ook mede benut worden voor waterberging.

CDA Bladel ziet kansen voor meer openbare sportlocaties, zoals buitenfitness en bewegingstuinen. Dit geeft inwoners de kans om gratis én buiten te sporten. Denk hierbij aan het gebied van de Egyptische poort. **De Egyptische poort** wordt bij uitstek een plek waar de groene ruimte uitnodigt tot ontmoeten en bewegen. Uitgangspunt is om vanuit de Egyptische Poort een groene zone te creëren naar het centrum van Bladel en omgekeerd; vanuit een groene omgeving naar de Egyptische poort om te ontspannen, sporten en recreëren. De Bossingel is nu al een prachtig gebied; we willen dit versterken tot een autoluwe, recreatieve boulevard. In het gebied liggen volop kansen voor recreatie, cultuur, sport en sociale activiteiten. Door als gemeente een recreatieplas en een brug voor voetgangers en fietsers over de Rondweg aan te leggen, komt er een stimulans voor ondernemers om verdere activiteiten op het gebied van sport, cultuur of recreatie te ontwikkelen.

Het CDA Bladel maakt zich hard voor het feit dat de huidige verenigingen in het gebied niet gedwongen verplaatst worden. Alléén als de betreffende vereniging zélf wil en er beter van wordt is die mogelijkheid er. Vandaar dat het CDA Bladel aandringt op “zonering” in het plan de Egyptische Poort. Het is belangrijk om op voorhand al aan te geven welke functies we waar wél en níet willen hebben. Dat betekent dus géén woningen vlakbij sportvelden en géén route dwars tussen de sportvelden door. Het gebied bij de Leemskuilen leent zich wél voor woningen en hier kan zelfs het historisch lint versterkt worden. Nu we opnieuw beginnen met de ontwikkeling van het gebied de Egyptische Poort vindt CDA Bladel het een goed idee om het gebied een nieuwe naam te geven. Ideeën hiervoor vanuit onze inwoners vernemen we graag.

1.3.4 Natuur en milieu

Het landschap in Brabant is vandaag de dag een uniek en divers geheel. Ook in de Gemeente Bladel beschikken we over een prachtige natuur en een mooi landelijk gebied. Hiervoor is de inzet nodig van verschillende bewoners en gebruikers. Door de provincie Brabant wordt middels het Groen Blauw Stimuleringskader (afgekort STIKA) de inzet van verschillende bewoners en gebruikers beloond. Samen met de ons omliggende gemeenten vallen we onder het gebiedscontract Kempenland. Het CDA Bladel is voorstander van deze regeling en wil door heldere communicatie het gebruik van deze regeling door bewoners en boeren verder stimuleren. Hierdoor kunnen wij ons unieke platteland waarborgen voor nu en in de toekomst.

Voor het CDA is het belangrijk dat natuurgebieden toegankelijk blijven. Het Natuurgebied Biezengoren zou verbeterd moeten worden als wandelgebied richting de Bokkenrijder en Neterselse Heide. Er zou een parkeerplaats zoals in De Pals kunnen komen. Meer en duidelijke toegankelijkheid zal afvaldumping in dit gebied kunnen voorkomen

1.4 Kunst- en cultuurbeleid

Cultuur is belangrijk voor mens en samenleving. Het draagt onder meer bij aan de persoonlijke ontplooiing van mensen en een gevoel van verbondenheid binnen gemeenschappen. De gemeente Bladel bewaakt de randvoorwaarden en ondersteunt maatschappelijke partners, zoals scholen, verenigingen, culturele instellingen, bibliotheek De Kempen e.a. Voor het CDA Bladel is cultuureducatie in brede zin belangrijk. Daarom vinden wij het van belang dat er laagdrempelige voorzieningen en subsidies zijn voor muzikale- en of culturele vorming.

De gemeente investeert in het behoud van monumenten. Behalve grotere restauraties ondersteunt de gemeente ook kleiner maar even waardevol cultuurhistorisch erfgoed, bijvoorbeeld door het verstrekken van kleine kredieten aan particulieren.

Gezichtsbepalende gebouwen markeren veelal de identiteit van de kern. Het CDA is voor het behoud van deze beeldbepalende gebouwen.

Hoofdstuk 2 : Familie en gezin

Voor het CDA is elk gezin – in welke samenstelling dan ook – van waarde. Die families vormen het startpunt van ons leven waar we, als het goed is, in geborgenheid mogen opgroeien. Door allerlei omstandigheden zien we ook steeds meer samengestelde gezinnen. Het CDA vindt het mooi dat ook op die manier volwassen mensen verantwoordelijkheid nemen voor elkaars kinderen.

2.1 Gezinnen

2.1.1 (V)echtscheiding

Helaas kunnen niet alle ouders bij elkaar blijven. Naast dat dit voor de twee ouders zelf ingrijpend is, kunnen de gevolgen voor de kinderen dit ook zijn. Zeker voor de vele kinderen die een vechtscheiding meemaken. Zij doen het minder goed op school, zijn vaker agressief en gevoeliger voor depressiviteit. Wij komen op voor deze kinderen. Daarom is het belangrijk dat als ouders besluiten uit elkaar te gaan, zij bij de gemeente terecht kunnen voor hulp en advies om een vechtscheiding te voorkomen. Wij bepleiten de mogelijkheid van opvoedondersteuning in moeilijke tijden en kennen hierin een centrale rol toe aan het CJG+ .

2.1.2 Jongeren in de leeftijdscategorie 15 t/m 18 jaar

Helaas zijn er voor deze groep jongeren vaak weinig uitdagende activiteiten binnen onze gemeente. Hierdoor ontstaat de kans op verveling overlast of ander ongewenst gedrag. CDA Bladel wil dat de gemeente actief jongeren ondersteunt en faciliteert bij ideeën welke vanuit deze doelgroep ontstaan. Hierin zouden zij samenwerking kunnen zoeken met andere omliggende gemeentes.

In Casteren is een initiatief om **een bouwschuur te realiseren op sportpark de Smeel** voor de jeugd van 12 tot 17 jaar. Het CDA Bladel wil dat de gemeente dit initiatief mee ondersteunt en de mogelijkheden onderzoekt om ook andere (sport)verenigingen hierbij te betrekken.

2.2 Kindvriendelijke buurten

De buurt waarin kinderen opgroeien is erg belangrijk. Ieder kind verdient een veilige en uitdagende leefomgeving waarin het kan spelen en veilig opgroeien. Het CDA Bladel vindt het van belang dat kinderen veel buiten kunnen spelen: ze leren daardoor spelenderwijs samen te leven. Ook is buitenlucht gezond en draagt beweging bovendien bij aan het voorkomen van overgewicht. Een goede inrichting van de openbare ruimte die buiten spelen mogelijk en aantrekkelijk maakt (ook voor kinderen met een beperking) is daarom essentieel. Burgerinitiatieven op het gebied van spelbegeleiding, zoals speel-o-theken, speeltuinen, kindervakantiewerk zijn van groot belang en kunnen rekenen op medewerking van de gemeente.

2.3 Onderwijs

Goed onderwijs biedt alle kinderen en jongeren de kans om hun talenten te ontwikkelen en uit te groeien tot volwaardige en betrokken inwoners. De invloed van de gemeenten op de inhoud van het onderwijs is beperkt. Middels een lokaal huisvestingsplan en een meerjarig onderhoudsplan voor onze scholen in Bladel werkt de gemeente Bladel aan randvoorwaarden voor goed onderwijs in de gemeente Bladel.

Het **leerlingenvervoer** blijft voor CDA Bladel een punt van aandacht. De kinderen die hiervan gebruik maken, is vaak een kwetsbare groep kinderen. Zij verdienen dan ook onze zorg en aandacht. We kunnen ze helpen door tot en met de leeftijd van 12 jaar de veiligheid te bieden van de thuissituatie en ze dan ook thuis op te halen. Vanaf 13 jaar vinden we dat we mogen gaan werken aan de zelfstandigheid van deze kinderen waardoor gezamenlijke opstapplaatsen mogelijk moeten zijn. Hierbij moet naar het individuele kind gekeken worden, dit zal niet voor elk kind mogelijk zijn. Financiële en relationele problemen in de thuissituatie kunnen de schoolprestaties van een kind negatief beïnvloeden. Een goede samenwerking tussen scholen en CJG+ is belangrijk.

2.4 Lokale toegang zorg voor jeugd en gezin

Belangrijk is dat de toegang tot zorg zo is georganiseerd dat jongeren naar de meest adequate zorg op het juiste moment worden geleid: dus 'licht' waar het kan en 'zwaar' waar het moet. Wij vinden dat het niet uit moet maken onder welke wet het valt, bijvoorbeeld de scheidslijn tussen WMO en jeugdzorg. Centrum jeugd en gezin (CJG+), huisartsen, scholen enz. dienen hierbij goed samen te werken waarbij monitoring door de gemeente essentieel is en wachttijden zo kort mogelijk zijn. Scholen, kinderdagverblijven, huisartsen, verenigingen en maatschappelijke organisaties spelen een belangrijke rol in de signalering van problemen bij kinderen en jongeren. Het is belangrijk dat zij bij "niet plus" signalen de weg weten naar CJG+.

Zorginstellingen zijn voor het CDA belangrijke partners om onze jongeren de juiste hulp en ondersteuning op het juiste moment te geven. Het is daarbij belangrijk dat gemeenten een financieringsvorm hanteren die dit partnerschap ondersteunt. Veel jongeren dreigen 'tussen de wal en het schip te vallen' als ze 18 worden. Vaak gaan ze dan 'over' van de Jeugdwet naar bijvoorbeeld de Zorgverzekeringswet. Het CDA Bladel vindt het belangrijk dat gemeenten oog hebben voor deze situatie en hier een gerichte aanpak op ontwikkelen. Bv. door het opstellen van een individueel 'zorgplan van aanpak' voor het moment dat een jongere meerderjarig wordt en daardoor niet meer onder de jeugdzorg valt

Er is nog een wereld te winnen door sneller maatwerk te leveren voor de juiste hulp voor het kind en onnodige bureaucratie terug te dringen. De combinatiefunctionarissen binnen onze gemeente kunnen hier o.a. een gerichte rol in spelen. Zij kunnen bijv. zorgen voor coachingstrajecten ten behoeve van jeugdtrainers zodat zij leren omgaan met jongeren die bijzondere aandacht nodig hebben. Ook particuliere of burgerinitiatieven kunnen hierin een rol spelen, zoals "Eyes Wide open". Deze organisatie kan ingezet worden t.b.v. voorlichting over het gebruik van alcohol en drugs bij ouders, jongeren, (sport)verenigingen e.d. CDA Bladel ziet ook voor Stichting Leergeld hierin een belangrijke rol weggelegd.

2.5. Opvang van nieuwkomers

In de gemeente Bladel zijn mensen met uiteenlopende culturele achtergrond welkom. Het is belangrijk dat de gemeente Bladel inspeelt op vragen m.b.t. de integratie van culturele minderheden in onze gemeente. Hier ligt een prominente rol voor de Stichting Vluchtelingenwerk Bladel. Deze stichting heeft de afgelopen jaren in samenwerking met de gemeente, veel en goed werk verricht. Aandachtspunt blijft om voor de komende jaren geschikte permanente huisvesting te realiseren voor deze doelgroep.

Hoofdstuk 3: Zorg voor elkaar

Het CDA Bladel streeft naar een samenleving waar mensen zoveel als mogelijk mee kunnen doen ongeacht geslacht, leeftijd, inkomen en eventuele beperkingen. We willen daarbij uitgaan van de persoonlijke kracht en waardigheid van mensen. Natuurlijk houden we rekening met wat mensen niet kunnen, maar ons vertrekpunt is wat mensen wél kunnen. Dat vergt algemene regels én maatwerk. Wij ondersteunen lokale en regionale initiatieven, waarbij met elkaar alledaagse zorg voor ouderen en zieken in hun eigen omgeving organiseren.

3.1 Klaar staan voor elkaar

3.1.1 Mantelzorg

Mantelzorgers zijn de zachte kracht in de zorg voor ouderen, gehandicapten en chronisch zieken. Mantelzorgers vinden het normaal om te zorgen voor een hulpbehoevend(e) familielid of kennis. Wij vinden dat de gemeente niet kan korten op zorg als er redelijkerwijs geen mantelzorg is om dat op te vangen. Ook de huishulp moet bij het oordeel over de vraag hoeveel zorg iemand nodig heeft, goed kijken naar de draagkracht van de mantelzorg en dit afstemmen met de gemeente. Daarnaast moet de dagopvang en de respijtzorg in de gemeente op orde zijn zodat mantelzorgers van tijd tot tijd even op adem kunnen komen. De gemeente Bladel staat naast de mantelzorgers en faciliteert ze, bijvoorbeeld door individuele coaching en training. Ook als het gaat om huisvesting. Specifieke aandacht is er voor de jonge mantelzorgers. Het bieden van laagdrempelige trefpunten en goede voorlichting zijn daarbij basisvoorwaarde. CDA Bladel vindt het belangrijk om het **mantelzorgbeleid op korte termijn te evalueren** om ervoor te zorgen dat het voorziet in de behoefte die mantelzorgers vragen.

3.1.2 Eenzaamheid

Belangrijk is dat vrijwilligers en professionals tijdig (leren) signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen. Op deze manier kan er tijdig informele ondersteuning of zo nodig professionele interventies in gang worden gezet.

De nieuwe lichting gepensioneerden heeft veel in huis. Omdat we hen graag actief bij de samenleving betrokken houden, zijn we van plan alle mensen die de AOW-gerechtigde leeftijd bereiken een informatiepakket aan te bieden waarin zij worden opgeroepen hun talent en kennis in te zetten voor de gemeenschap.

Uit onderzoek blijkt dat ook onder jongeren eenzaamheid steeds vaker een (onopgemerkt) probleem is. Via het lokaal gezondheidsbeleid vragen we hier aandacht voor.

3.1.3 Weerbaarheid

Uit de evaluatie van het Lokaal Gezondheidsbeleid van de gemeente Bladel blijkt dat het belangrijk is om in de toekomst een hoge prioriteit toe te kennen aan de weerbaarheid van onze kinderen en jongeren. In een snelle digitale wereld, met veelvuldig gebruik van social media ligt beïnvloeding en gebrek aan weerbaarheid op de loer. Dit kan o.a. leiden tot pestgedrag, eenzaamheid, overgewicht, psychische klachten, gebruik van alcohol of drugs, suïcide. Het versterken van de (sociale) weerbaarheid van kinderen en jongeren in Bladel is een taak van zowel de ouders als de samenleving. CDA Bladel vindt het belangrijk om de komende jaren te investeren in **een plan van aanpak om de (sociale) weerbaarheid** van kinderen en jongeren te vergroten én ook de kracht van de opvoeder hierin te versterken.

3.1.4 Dementie

Als gemeente Bladel zijn we er trots op dat we een “dementievriendelijke gemeente” zijn, waarbij zorg in de vertrouwde omgeving erg belangrijk is. CDA Bladel vindt het belangrijk om ook in de komende jaren hierin te investeren in het belang van onze ouderen.

3.1.5 Senioren

De gemeente Bladel is “seniorenproof” voor wat betreft de voorzieningen en mogelijkheden in de kernen. Zowel voor de nieuwe categorie jonge ouderen als de 80+ senioren zijn er activiteiten en ontspanningsmogelijkheden. Door de snelle toename van jonge ouderen komt er een andere vraag van ontspanning m.n. in de buitenactiviteiten. CDA Bladel wil deze activiteiten blijven stimuleren en nieuwe initiatieven mogelijk maken. Het is belangrijk dat senioren in onze gemeente mee blijven doen en hun vitaliteit kunnen optimaliseren.

3.1.6 Alcohol- en drugsgebruik

Het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren in de Kempen is hoog. CDA Bladel wil dat ook de gemeente Bladel hierin zijn verantwoordelijkheid neemt. Toezicht en handhaven van het beleid “niks < 18” in horecagelegenheden blijft de inzet. Daarnaast ligt er een verantwoordelijkheid tot voorlichting en preventie van alcohol- en drugsgebruik onder de jeugd. CDA Bladel draagt **het initiatief Eyes Wide Open**, gestart door vrijwilligers, een warm hart. In het gemeentelijk beleid zou dit initiatief een prominente plek moeten hebben.

3.1.7 Armoede

Armoede is niet alleen een financieel probleem, maar vooral ook een zaak van niet kunnen meedoen in de samenleving. Daarom wil het CDA Bladel een actief armoedebeleid van gemeenten. Een integrale aanpak met zorg en welzijn is geboden is. Goed toegankelijke en begrijpelijke informatie over de miniregelingen zowel van de gemeente als het rijk is een basisvoorwaarde. Mensen die afhankelijk zijn van een uitkering, hebben daar over het algemeen niet voor gekozen. Wij zetten projecten met vrijwilligers in voor mensen die moeite hebben hun administratie op te zetten. Een voorbeeld is ‘schuldhulpmaatjes’. We zorgen ervoor dat gemeentelijke schuldhulpverlening snel kan helpen. Voedselbanken blijken helaas noodzakelijk maar moeten wel een tijdelijke oplossing blijven. Bezoekers van de voedselbank hebben vaak meer problemen tegelijk, zoals werkloosheid en schulden. De gemeente gaat hen benaderen om deel te nemen aan het schuldhulpverleningstraject en het zoeken van werk. Zo kan de voedselbank ook voor hen een tijdelijke voorziening blijven.

3.1.8 AED

In onze gemeente zijn AED’s niet meer weg te denken. Een Automatische Externe Defibrillator (AED) is een draagbaar apparaat dat het hartritme weer kan herstellen bij een hartstilstand. Dit gebeurt door het geven van een elektrische schok. Diverse ondernemers, verenigingen en particulieren hebben zich ingezet om ervoor te zorgen dat in alle kernen AED’s beschikbaar zijn voor de gemeenschap. CDA Bladel vindt dat deze initiatieven, die zorgen voor veiligheid en gezondheid van de burgers, ondersteund moeten worden door de gemeente Bladel. We denken dan bijvoorbeeld aan onderhoud van apparatuur, scholing van inwoners en begeleiding van nieuw op te zetten projecten. Er is al een AED werkgroep in de gemeente die zouden we moeten betrekken om zo de totale gemeente “hart save” te maken. Het CDA Bladel draagt de gemeente Bladel op om **AED-beleid te ontwikkelen** en hiervoor de benodigde **financiële ondersteuning** in te zetten.

3.2. Financiën

De gemeenten hebben de afgelopen jaren extra taken erbij gekregen op het terrein van de (jeugd)zorg en werk, met forse bezuinigingen. De opgave voor gemeenten is om zorg te leveren voor het geld dat ze daarvoor krijgt. Voor ons is het uitgangspunt: Rijksgeld voor de zorg gaat naar de zorg. Het CDA Bladel staat voor zorg voor iedereen die dat nodig heeft. Waar mogelijk organiseert de gemeente een vangnet voor mensen met een smalle beurs, en voert ze waar mogelijk gericht beleid om de eigen bijdragen naar draagkracht te heffen. Hierbij hebben wij in het bijzonder oog voor de middeninkomens die vaak net buiten alle regelingen vallen.

Wij bepleiten een vangnetregeling in de bijzondere bijstand voor eigen bijdragen van voorzieningen.

3.3 Cliëntparticipatie

De gemeente Bladel heeft adviesraden op het gebied van zorg en welzijn (o.a. het POP). Het is van belang dat hier ook ervaringsdeskundigen deelnemen. Zij kunnen de gemeente het beste uitleggen hoe ze de zorg ervaren en wat er nog aan schort. Juist daarom is het van belang dat zij niet alleen adviseren over nieuwe voorstellen maar ook over de uitvoering van het bestaande beleid. Ook bij de dagelijkse praktijk is (onafhankelijke) klantondersteuning wenselijk.

3.4 Werk en participatie

Met de Participatiewet zijn gemeenten meer verantwoordelijk gemaakt voor het toe leiden naar werk. Het CDA Bladel wil zich inzetten voor betaald werk voor diegenen die dat kunnen. Werk is belangrijk voor inkomen, zelfontplooiing en sociale contacten. Wij willen voorkomen dat jongeren tussen de wal en het schip belanden. Daarom is extra aandacht nodig voor beschermt werk en voor de aansluiting van jongeren naar de arbeidsmarkt die van de Praktijkschool of het Speciaal Voortgezet Onderwijs komen. Onze gemeente moet samen met ervaringsdeskundigen zoals bijv. de WVK, kijken naar de mogelijkheden van deze doelgroep om plaatsing binnen het bedrijfsleven mogelijk te maken.

De gemeente Bladel kan verschillende vormen inzetten voor het toe leiden naar werk; o.a. Praktijkhuis, werkstages of werkervaringsplekken, werkplekaanpassingen, mobiliteitsbonussen en no-riskpolis voor werknemers met een beperking, indienstnemingssubsidie en proefplaatsingen met behoud van uitkering, loonkostensubsidie of loondispensatie, participatieplaatsen en jobcoaching.

Iedereen doet mee en mag zijn of haar talent inzetten en daarvoor erkenning krijgen. Wie geen betaald werk verricht, kan op andere manieren een maatschappelijke bijdrage leveren. Wij juichen het toe wanneer mensen in een uitkeringssituatie participeren in de samenleving.

Wij zetten in op duurzaam werk, tijdelijke arbeidsplaatsen moeten altijd perspectief bieden op een vervolg. Binnen de regels willen wij zoeken meer flexibiliteit.

Iemand die een tijdelijke werkervaringsplek had moet nu nog daarna weer opnieuw bijstand aanvragen. Van die rompslomp moeten we af, dit stimuleert werken niet.

De regelingen waarop werkgevers een beroep kunnen doen wanneer zij mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen - loonkostensubsidie of loondispensatie - willen wij versterken en vereenvoudigen. Hierin moet de gemeente het goede voorbeeld geven.

Hoofdstuk 4: Een eerlijke economie

Het CDA Bladel streeft naar een eerlijke economie. Een eerlijke economie betekent dat mensen moeten kunnen profiteren van een goed economisch klimaat en dat iedereen de kans krijgt om met zijn talenten een eerlijk inkomen te verwerven. Maar het betekent ook rekening houden met leefbaarheid en de leefomgeving. Ondernemers gaan dan ook niet alleen voor eigen winst, maar werken waar dat kan samen met onderwijsinstellingen en overheden. In een eerlijke economie houden we ook rekening met de andere taken die mensen naast hun werk in het leven hebben, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere zorgtaken. Wij willen kortom goed zorgen voor wat van waarde is, de lokale economie stimuleren en een de werkgelegenheid laten groeien. Het MKB en de agrarische sector leveren ook een bijdrage aan de leefbaarheid in de kleine kernen.

Gemeenten kunnen beperkte, maar belangrijke delen van de economie beïnvloeden. Veel mensen in de gemeente Bladel zijn werkzaam in het midden- en kleinbedrijf (MKB), dat goeddeels afhankelijk is van lokale en regionale keuzes en ontwikkelingen. Lokale ondernemers maken zelf de belangrijkste keuzes. Maar de gemeente Bladel kan wel allerlei randvoorwaarden scheppen voor een florierende lokale economie en bedrijven ondersteunen door bijvoorbeeld de regeldruk te verminderen of een gunstig vergunningenbeleid te voeren. Gemeenten en ondernemers zijn in Bladel continu met elkaar in overleg. Dit heeft een positieve invloed.

4.1 Bedrijvigheid

Bedrijvigheid en ondernemerschap dragen bij aan de vitaliteit en de leefbaarheid van dorpen en steden. Mensen werken als werknemer of starten een eigen bedrijf. In onze regio “de Kempen” zitten veel fijn-metaal bedrijven en die zitten te springen om vaklui. Vakopleidingen en een goede wisselwerking tussen scholen en bedrijfsleven zijn van wezenlijk belang. Ook het bieden van voldoende stageplekken draagt bij aan werkgelegenheid in de Kempen.

Het KBP is van grote waarde voor de werkgelegenheid binnen de Kempen.

Het CDA kiest vanuit zijn uitgangspunt van rentmeesterschap nadrukkelijk voor het stimuleren van sociaal ondernemerschap, waarbij de winst van het bedrijf bijdraagt aan het geven van kansen aan mensen en aan duurzaam produceren. Voor het CDA Bladel zijn familiebedrijven en MKB-bedrijven de motoren waar de samenleving op draait.

4.1.1 Ondernemerschap

Het CDA Bladel waardeert ondernemerschap en wil dat waar mogelijk in de verschillende bedrijfsfasen stimuleren, vooral rondom de huisvesting. Daarnaast is kennis delen het adagium van deze tijd. Startende jonge ondernemers wisselen graag kennis uit, en delen voorzieningen. Dit om kosten te drukken, contacten te onderhouden en aanvullende diensten te kunnen verlenen. Wij willen hen ondersteunen en ondernemers stimuleren om te groeien. Het ondernemerscafé is een goed initiatief dat moet blijven.

Gebruik leegstaande winkels, bedrijfsgebouwen of overheidspanden om startende en kleine ondernemers te huisvesten. De oude jongensschool in Hapert is hier een goed voorbeeld van. Trek daarbij samen op met banken en lokale vastgoedeigenaren.

De Bedrijfs Investerings Zones (BIZ) in Bladel geeft mogelijkheden om de kracht van het centrum op peil te houden.. Het verhoogde OZB-tarief is inleg in het ondernemersfonds en draagt bij aan algemene investeringen om de gehele ondernemersomgeving aantrekkelijker te maken voor publiek en klanten. Het CDA wil in 2018 de BIZ evalueren.

4.1.2 Werkgelegenheid

De gemeente Bladel kan en moet de werkgelegenheid bevorderen. Werkgeversservicepunten zijn de aanjagers van duurzame werkgelegenheid door samen met bedrijven creatief te zoeken naar vormen van werkgelegenheid en praktische opleiding, en anderzijds de juiste mensen daarbij te zoeken. De gemeente Bladel kan bedrijven stimuleren om efficiëntie van bedrijfsvoering te zoeken binnen het bedrijf door zo veel mogelijk mensen aan werk te helpen of op te leiden. Het is goed als de gemeente Bladel voorrang en ruimte geeft aan bedrijven met veel werkgelegenheid.

4.1.3 Arbeidsmigranten

Woonomstandigheden van arbeidsmigranten is een zaak van de lokale overheid, zo ook in Bladel. Voor sommige bedrijfstakken zijn arbeidsmigranten onmisbaar. Het is belangrijk om onderscheid te maken tussen arbeiders die hier tijdelijk (kort en lang) verblijven, en arbeiders die zich hier willen vestigen. De gemeente moet die laatste groep stimuleren om zich als inwoner in te schrijven. Het CDA is positief over de komst van het migrantenhotel aan de Weijer bij het KBP.

4.2 Detailhandel

De detailhandel verandert momenteel sterk en dat vraagt om een antwoord op regionaal niveau. Daarom is in de Kempen is een regionale detailhandelsvisie vastgesteld. In het omgevingsplan wordt geregeld waar detailhandel mag plaatsvinden. Voor de vitaliteit en aantrekkelijkheid van dorpen is het nodig dat de bewoners en bezoekers passende belevingen aangeboden kunnen worden. Daarvoor is ruimte nodig, zowel fysiek als in de regelgeving.

Het CDA zet in op een centraal centrumgebied in dorpen en steden met een mix van wonen, werken, winkelen, uitgaan en recreëren, waarbij niet te veel wordt vastgelegd in regelgeving en meegegaan wordt met de behoeften van de consument. Een centrum waarin ondernemers volop mogen experimenteren om de consument belevingen en ervaringen aan te kunnen bieden. Een centrum waar mensen elkaar ontmoeten en samen iets kunnen beleven.

Het CDA Bladel is van mening dat detailhandel op meerdere plekken in de gemeente versterkend werkt voor de lokale economie. Verkopen aan huis in plattlandsgebieden en landwinkels zijn van meerwaarde voor agrarische bedrijven en daarmee voor het behoud van voedselproductie, groene landschappen en de vitaliteit van het platteland. Elke kern zou een eigen lokale productenmarkt kunnen creëren.

Zorg voor ruimte of stel leegstaande panden binnen het kernwinkelgebied beschikbaar waarin nieuwe vormen van detailhandel kunnen worden uitgetoet, zoals pop-up stores en tijdelijke restaurants.

Het verdwijnen van de winkelvoorziening/supermarkt in Hoogeloon is een gemis. Hoewel er allerlei argumenten en bedenkingen zijn over de haalbaarheid van zo'n voorziening moet het belang niet worden onderschat. De sociale functie van voorzieningen in de kleine kernen moet worden benadrukt. Initiatieven van inwoners en de dorpsraad moeten kunnen rekenen op ondersteuning vanuit de gemeente.

Het CDA is niet voor betaald parkeren. We ondersteunen het centrummanagement.

4.3 Recreatie

Het mooie van Bladel is dat het een ideale combinatie is voor recreatie vol rust en activiteiten. Bladel biedt diverse authentieke dorpjes, natuurgebieden en winkelgelegenheden. Het bied inkomsten en werkgelegenheid voor onze ondernemers en inwoners. Daarom is het CDA Bladel voor de voortzetting van samenwerking met de andere Kempengemeentes en de recreatie-ondernemers om de Kempen als toeristisch gebied op de kaart te zetten. Het CDA zet in op het faciliteren van levensvatbare en volwaardige initiatieven voor diverse **recreatieve activiteiten die passen in de Kempische omgeving.**

4.4 Regionale economische samenwerking

Omdat mensen zich over gemeentegrenzen heen bewegen moeten gemeenten meer de handen ineen slaan. Samenwerken maakt sterk en trekt investeerders aan. Mensen bewegen zich, zeker op het platteland, in de gehele regio voor hun werk, hun school en hun boodschappen. Vanwege deze aspecten, maar vooral ook om het scheppen van een optimaal economisch klimaat werkt de gemeente Bladel samen in bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden. Dit helpt voorkomen dat gemeenten tegen elkaar worden uitgespeeld. Het CDA is daarom voor samenwerking maar wil daarbij wel scherp op de uitvoering en de kosten letten van de gemeenschappelijke regelingen.

In grotere verband zoals de MRE is het belangrijk dat gemeenten zich onderling niet verliezen in structuurdiscussies over maar vanuit een cultuur van vertrouwen op zoek gaan naar werkbare vormen die ruimte laten aan verschil en variëteit. Geen vormdiscussies maar concrete hand-aan-de-ploeg projectoverlegvormen.

4.5 Economische vitaliteit

Economische vitaliteit van handel en productie kan worden bereikt door partijen bij elkaar te brengen, samen op te trekken en ruimte te geven aan initiatieven van mensen. Daarnaast is het essentieel dat de regelgeving meebeweegt met de economische vitaliteit.

Om ondernemerschap optimale kansen te geven is het belangrijk om experimenten toe te staan. Regelgeving vanuit de ruimtelijke ordening kan dan soms in de weg zitten. Het CDA is voorstander van het creatief toepassen van regels op het moment dat flexibel ondernemerschap dat vraagt in het duurzaam en economisch belang van de gemeente.

In het kader van het toekomstbestendig maken van de economie is flexibiliteit belangrijk. De ondernemer moet meer ruimte krijgen om te ondernemen. Dat kan door het schrappen, aanpassen of flexibiliseren van regels in bijvoorbeeld het bestemmingsplan.

4.5.1 Omgevingswet

Met de nieuwe omgevingswet kan de gemeenteraad zich nadrukkelijk richten op een toekomstvisie voor de gemeente, gebaseerd op de optimale economische kansen van je dorp, stad of regio. De omgevingswet stelt de gemeente Bladel in staat om daadwerkelijk integraal omgevingsbeleid te gaan voeren en keuzes te maken met en voor de samenleving. Keuzes die niet alleen ruimtelijke gevolgen hebben, maar ook sociale en economische. Betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij het opstellen van een omgevingsvisie is vanzelfsprekend. Het CDA Bladel wil specifiek doorvragen naar belemmeringen die worden ervaren bij ondernemerschap, zodat dit teruggekoppeld kan worden en beleid aangepast kan worden.

4.5.2 Land- en tuinbouw

Voedselproductie om jezelf te kunnen voeden is voor elk land essentieel. In Nederland kennen we, mede vanwege het gunstige klimaat, een lange traditie van land- en tuinbouw.

De producten uit ons land worden wereldwijd geëxporteerd en zijn befaamd om hun kwaliteit. Onze land- en tuinbouw is echter ook een innovatieve sector. Wij steunen initiatieven om de productie te vernieuwen zodat de sector nog duurzamer, gezonder en concurrerder wordt.

CDA Bladel wil een landbouwbeleid wat bijdraagt aan verbetering van gezondheid, verduurzaming en energietransitie. De ontwikkeling van onze agrarische bedrijven moet dan ook gericht zijn op innovatie en duurzaamheid. De ontwikkelkansen van de bedrijven moeten niet worden ontnomen maar juist worden beoordeeld op bovengenoemde aspecten. Economische vitaliteit van het buitengebied komt onder druk te staan doordat er veel agrarische bedrijven stoppen.

Het CDA zet in op versterking van de landbouwstructuur en de kwaliteit van de groene ruimte. Verlies en versnippering van landbouwgrond moet zo mogelijk worden voorkomen, aan natuurdoelen moet zo veel mogelijk samen met agrarische ondernemers worden gewerkt bij realisatie en onderhoud. Medewerking voor ruil of verkoop van grond van betrokken eigenaren is nodig.

Voor de levensvatbaarheid van de landbouw is het belangrijk ruimte te bieden aan nevenactiviteiten van boeren, zodat zij het landschap kunnen blijven beheren en voedsel kunnen produceren. We gaan samen met de eigenaar actief aan de slag met vrijkomende bebouwing, zoals leegkomende stallen, om ruimte te bieden aan een nieuwe bestemming of sloop. Zonne-energie is hard nodig om de transitie te maken naar duurzame energie. Het CDA geeft de voorkeur aan zonnepanelen op daken.

Het CDA Bladel is grote voorstander van de transitie naar duurzame energie, hier kan windenergie een grote bijdrage aan leveren.

4.6 Een veilige leefomgeving

Helaas is in onze huidige samenleving een veilige leefomgeving geen vanzelfsprekendheid meer. Regelmatig merken we op dat de burgemeester een drugspand sluit vanwege de vondst van een hennepkwekerij. Regelmatig vinden er, ook in onze gemeente, dumpingen van drugsafval plaats. CDA Bladel wil **meer aandacht voor de aanpak van criminele ondermijning**. Er is een sterke bestuurskracht nodig van samenwerken en signaleren om tot een doeltreffende aanpak te komen van ondermijnende criminaliteit. Samenwerking met andere gemeenten, politie, openbaar ministerie en andere partners in het veiligheidsveld is hier van belang. Daarnaast is er preventief beleid nodig, zoals o.a. een goede regeling voor leegkomende bebouwing, meer bewustwording van de burgers en communicatie met de burgers over de risico's van ondermijnende criminaliteit.

Hoofdstuk 5: Duurzaamheid en energietransitie

In een eerlijke economie gaat het om meer dan alleen groene energie, afvalrecycling en energiebewustzijn. Het gaat ook om een duurzame arbeidsmarkt die zich laat kenmerken door goed en nabij (vak)onderwijs waar het leren van vaardigheden hoog in het vaandel staat.

Een duurzame toekomst vraagt om een forse investering in de economie en infrastructuur van ons land. Daarnaast willen wij vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, instellingen en ondernemers, en hen de ruimte bieden. Kies voor het bouwen van bedrijfspanden of -kassen die op een goed moment weer omgevormd kunnen worden naar nieuwe toepassingen of duurzaam afgebroken kunnen worden.

De gemeente Bladel geeft het goede voorbeeld door duurzaamheid op te nemen in haar in aanbestedingsbeleid, koopt groene energie in en plaatst zonnepanelen.

De gemeente Bladel is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. In de overeenkomst met de inzamelaar wordt gestreefd naar zo veel mogelijk recycling van afvalproducten. De reststroom die overblijft wordt bij voorkeur gebruikt om energie op te wekken. **Het streven moet zijn:**

1) voorkomen van afval, 2) hergebruik en 3) recycling.

De inrichting en tarieven van de milieustraat dienen de komende periode extra aandacht te krijgen. De hoge containers in de milieustraat zijn niet gebruiksvriendelijk en de tarieven moeten niet te hoog worden om afvaldumping te voorkomen.

‘De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen’, ofwel goed ‘rentmeesterschap’ vormt de kern van de CDA-visie op energietransitie. Het CDA is van oudsher de partij van het maatschappelijk initiatief en het zo laag mogelijk in de samenleving neerleggen van verantwoordelijkheden. Ook op het gebied van energietransitie is lokaal maatwerk de sleutel.

De meerwaarde vanuit het CDA-gedachtegoed is om vanuit de samenleving zelf - via gedrag, houding en acceptatie - de energietransitie te bewerkstelligen, in plaats van bovenaf aan de samenleving op te leggen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving terug te leggen, kan er draagvlak worden gevonden. Dit willen wij nadrukkelijk samen oppakken met de provincies en waterschappen en het huis van de Brabantse Kempen om in de regio de verbindingen met de inwoners en het bedrijfsleven te leggen. Het rijk heeft hier ook een rol om subsidies als stimulans te verstrekken.

Wij willen een Energiekansenkaart opstellen om inzicht te krijgen in de kansen die er zijn op het gebied van hernieuwbare en duurzame energiebronnen.

CDA Bladel wil het ontstaan van een regionale energiecoöperatie stimuleren, zoals een vereniging voor collectief bezit van windmolens. Bij windenergie verdient het de voorkeur dat de omwonenden daar zelf profijt van hebben.

Hoofdstuk 6 : Bereikbaarheid

Van oudsher richten bedrijven zich op plekken die goed bereikbaar zijn. Voor de toekomst is het van belang dat de internetverbindingen op orde zijn, iets wat vooral geldt voor het buitengebied.

Ontwikkelingen als elektrisch fietsen, reguliere arbeid van mensen met een beperking en flexibele werktijden brengen weer andere bereikbaarheidseisen met zich mee. Denk aan snelfietspaden en passend openbaar vervoer dat ook 's morgens vroeg en 's avonds laat rijdt

CDA Bladel gaat zich de komende jaren inzetten voor slimme mobiliteit. In de nabije toekomst moet het mogelijk worden om vijf minuten voor vertrek te bepalen hoe we naar onze plaats van bestemming reizen. We kiezen een combinatie van vervoersvormen die daarbij het beste past. Slim reizen is dus flexibel, effectief en duurzaam. Daarom moeten innovaties en nieuwe technologieën voor mobiliteit volop benut worden.

6.1 Goed openbaar vervoer, ook in het buitengebied

Openbaar Vervoer (OV) draagt bij aan een betere bereikbaarheid. Het stelt mensen in staat om te participeren in de samenleving en draagt bij aan verbetering van de leefomgeving. CDA Bladel wil, samen met de provincie, goede concessies afsluiten voor het openbaar vervoer. Vooral de **busverbinding met Tilburg** moet verbeterd worden; zodat er vanuit de kernen Bladel en Hapert een betere ontsluiting en aansluiting is.

Waar goed Openbaar Vervoer niet lukt, zal het CDA Bladel zich inzetten voor alternatieven. Wij willen met (Collectief) Vraagafhankelijk Vervoer nog beter inspelen op de vraag van de reiziger. Daarom willen wij innovatie op ICT-gebied die hierop is gericht stimuleren. Vraagafhankelijk vervoer kan ook een aanvullende functie hebben voor reguliere OV-verbindingen door reizigers op aanvraag vanuit diverse locaties naar OV-haltes te vervoeren (voorbeeld: Texelhopper). Ook nieuwe combinaties in het doelgroepenvervoer bieden mogelijkheden zoals in Bladel het "Casters vervoer" al in behoefte voorziet. Wij vinden dat mensen met een beperking zonder hinder gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer.

6.2 Verkeersveiligheid, doorstroming en duurzaamheid

Een goede bereikbaarheid gaat hand in hand met goede verkeersveiligheid. Als mensen vrij willen bewegen moet dat wel veilig kunnen. Het CDA Bladel is daarom voorvechter van **veilige verkeerssituaties bij maatschappelijke locaties zoals scholen en sportclubs**. Het Brabant Verkeersveiligheid Label levert een belangrijke bijdrage aan de verkeersveiligheid rond scholen. Toch moet het fietsverkeer (m.n. rondom Pius X-college en ook Franciscusschool) continu onder de aandacht van de gemeente Bladel blijven.

De **verkeersonveilige kruispunten van Broekenseind-De Fluitert en Hoogcasteren-De Fluitert** heeft grote prioriteit. Jaarlijks raken hier verkeersdeelnemers (fietsers) ernstig gewond. In samenwerking met de dorpsraad Hoogeloon moet de gemeente Bladel hier onderzoek doen naar de haalbaarheid van rotondes op deze kruispunten.

In de kern Casteren moet, samen met de dorpsraad, gekeken worden naar een betere verkeersveiligheid op de Hemelrijken.

Een goede aansluiting op regionale knooppunten en een **goede doorstroming op de N284** zorgt voor een betere bereikbaarheid van onze regio. Ook de ontsluiting van bedrijventerrein de Sleutel verdient nog extra aandacht. Al jaren is dit een punt van zorg en er zou nu op korte termijn een oplossing voor moeten komen. CDA Bladel zal zich hiervoor inzetten.

Inwoners kunnen zelf bijdragen aan duurzaam vervoer door bijvoorbeeld gebruik te maken van huurauto's, autodelen etc. Het CDA Bladel wil de mogelijkheid onderzoek voor **plaatsing van openbare elektrische oplaadpalen in iedere kern**.

6.3 Fietspaden

Fietsen is niet alleen gezond, maar ook een goede en duurzame manier van mobiliteit. Dit vergt wel goed onderhouden fietspaden en snelfietsroutes, zeker nu het gebruik van elektrische fietsen toeneemt. Vaker per jaar maaien, vegen en knippen is noodzakelijk. De gemeente Bladel moet daarom zorgen dat mensen van alle leeftijden die willen fietsen, dat ook op een goede en veilige manier kunnen. Fietspaden dienen voldoende breed te zijn. Vooral ook recreatieve fietspaden in de bossen moeten verbreed worden. Het CDA Bladel kiest ervoor om als eerste de **fietsroute De Pals richting de Weebosch te verbreden**. Aansluitingen en overgangen van fietspaden en rijbanen verdienen extra aandacht omdat die niet altijd veilig zijn.

6.4 Toegankelijkheid

In het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking heeft de gemeente er een aantal taken bij gekregen. Niet alleen op het gebied van de zorg, maar ook op het gebied van toegankelijkheid van de openbare ruimte. Stel samen met ervaringsdeskundigen, ondernemers en zorgverleners een actieplan op, waarbij toegankelijkheid de norm is. Ga samen met ervaringsdeskundigen eenmaal per jaar naar drukbezochte plekken in de gemeente om hindernissen voor toegankelijkheid te signaleren en te verhelpen.

6.5. Digitale bereikbaarheid

Een volledig dekkend mobiel netwerk en digitale infrastructuur en snel internet vormen een basisvoorziening voor een innovatieve economie. Tevens is deze digitale en mobiele bereikbaarheid een basisvoorziening voor de leefbaarheid en veiligheid. In Bladel is het buitengebied voorzien van glasvezel dankzij een burgerinitiatief. Het CDA is trots op haar inwoners, door volharding en tomeloze inzet is dit burgerinitiatief een succes geworden.

Een sterke samenleving waarin we omzien naar elkaar kan niet bestaan zonder de fysieke mogelijkheid met elkaar in contact te treden. Bereikbaarheid is daarom niet alleen een ruimtelijk, maar ook een sociaal vraagstuk.

6.6 Eindhoven Airport

Eindhoven airport is voor de bereikbaarheid van de regio belangrijk. De toename van het aantal vluchten zorgt er echter voor dat steeds meer inwoners van de gemeente Bladel, met name de kernen Hapert en Hoogeloon, geluidshinder ondervinden. Er is nog veel onduidelijk met betrekking tot de uitstoot van ultrafijn stof en roetlozingen. Het CDA Bladel staat voor het terugdringen van geluidsoverlast en luchtvervuiling, Een beheerste groei van het aantal vliegbewegingen kan alleen mogelijk zijn door gebruik te maken van innovatieve maatregelen.

Hoofdstuk 7: Wonen in de gemeente Bladel

Voor mensen is wonen iets essentieels, zowel de woning als de leefomgeving. De woonwensen van inwoners moeten centraal staan bij het woonbeleid. Voor het CDA Bladel moet het woonbeleid gericht zijn op kwaliteit, duurzaamheid, flexibiliteit en maatwerk. Dan gaat het om duurzame woningen, over woningen die aansluiten bij woonwensen en woningen die bestendig zijn voor verschillende levensfasen. Ook de kwaliteit van de buurten is van groot belang. Het stedenbouwkundig ontwerp moet goed in elkaar steken en eraan bijdragen dat mensen in een veilige, goed bereikbare en aantrekkelijke omgeving wonen. De ruimtelijke kwaliteit is van grote waarde. Inwoners hechten veel waarde aan het **wonen in een groene omgeving**. In onze ruimtelijke plannen moet dit structureel aandacht krijgen.

Slechte huisvesting leidt tot overlast en slechte integratie van de bewoners in hun buurt.

In 2016 hebben we een nieuwe woonvisie vastgesteld, voor het CDA is het belangrijk om deze te evalueren in 2018 zodat we kunnen controleren of de uitgangspunten nog valide zijn.

Wij zetten in op levensloopbestendige wijken, waarin kinderen vrolijk kunnen opgroeien en mensen gezond oud worden. Dat vergt goede voorzieningen (van speeltuin tot buurtcentrum) waarin recht wordt gedaan aan de diversiteit aan mensen die de samenleving kent.

De gemeente Bladel kan een grote rol spelen op het gebied van collectief en particulier opdrachtgeverschap. Wij verwachten van de gemeente dat zij ruimte biedt en open staat voor initiatieven. Door inwoners ruimte te geven zelf een rol te spelen in het bouwen van hun eigen woning of buurt, versterkt de cohesie en wordt de gemeente levendiger. Dat vraagt ook om minder regels waar dat kan. De ruimte die de nieuwe Omgevingswet hiervoor biedt willen wij aangrijpen.

De gemeente Bladel is in de kern geen projectontwikkelaar, maar toch kan de gemeente de behoefte hebben om actief bij te dragen aan een goede oplossing van een vaak vastgelopen woningmarkt. Daarvoor bieden inspanningen als tijdelijk en modulair bouwen goede uitkomsten. Waar mogelijk stimuleert de overheid publiek-private samenwerking die deze bouwvormen tot gevolg kan hebben.

De gemeente en de woningcorporatie(s) gaan experimenteren met vernieuwde woonvormen waarbij arbeid, wonen en zorg wordt gecombineerd ter versterking van de participatiesamenleving. De Heffe als kleinschalig woon-zorgcomplex is hier een goed voorbeeld van.

Om vitaliteit in de dorpen te behouden zijn **voldoende starterswoningen** hard nodig. Met name in **Hoogeloon heeft dit hoge prioriteit**. Naast de inzet van de locatievereniging is het ook belangrijk dat de gemeente Bladel zelf doorpakt om samen met de inwoners een optimaal resultaat te bereiken.

CDA Bladel ondersteunt CPO-projecten voor starters. Daarnaast is het ook interessant om, samen met woningcoöperaties, de mogelijkheid voor CPO-projecten voor ouderen op te zetten; bv in Casteren: Rond Den Tip. Ouderen kunnen hierdoor (bij overlijden) makkelijker hun huis kwijt.

Wonen en zorg voor een gehandicapt kind of familie in de directe woonomgeving vindt het CDA Bladel gewenst. Hiervoor kan de gemeente vergunningen voor flexibele bouwconcepten met een bepaalde duur afgeven, waarna de opstal, als de zorgtaak is beëindigd, wordt verwijderd.

Vanuit het oogpunt van rentmeesterschap investeert het CDA Bladel in **duurzame woningen**. Dat doen we bij voorkeur niet door individuele subsidies, maar door maatregelen die een groter maatschappelijk effect hebben. Voorbeelden hiervan zijn het gesprek aangaan met woningbouwcorporaties over de voordelen van verduurzamen ten opzichte van sloop en nieuwbouw, het investeren in duurzame maatschappelijke voorzieningen (buurtcentra, sportclubs, scholen) en collectieve voorzieningen die ten goede komen aan een duurzamere samenleving (warmtenet). In Bladel worden **alle gemeentelijke gebouwen al klimaat neutraal** gemaakt.

Hoofdstuk 8: Gezonde gemeentefinanciën

Een eerlijke economie vraagt om solide overheidsfinanciën, lagere lasten en een eerlijk en overzichtelijk belastingstelsel. Een solide toekomst is een verantwoordelijkheid van ons allemaal. Het grootste deel van de gemeentebegroting bestaat uit geld via de Rijksoverheid. Slechts een beperkt aandeel komt uit lokale heffingen en belastingen. In beide gevallen is er sprake van belastinggeld, opgebracht door de inwoners van de gemeente Bladel. We hebben de overtuiging dat we duurzaam moeten omgaan met de financiële middelen die voorhanden zijn. Uitgangspunten voor het financieel beleid van het CDA zijn: **zorgvuldigheid, spaarzaamheid, transparantie en gematigde lokale lasten.**

8.1 Transparantie

Er is niks geheim aan de uitgaven van de gemeente Bladel. Om die reden pleit het CDA voor openbaar in gewone mensentaal beschrijven van wat de opbrengsten en kosten zijn van de gemeente Bladel. Niet op detailniveau, maar de grote lijnen. Zodat elke burger kan zien waar zijn of haar belastinggelden aan besteed worden. Wij vinden dat declaraties van bestuurders op de gemeentelijke website bekendgemaakt moeten worden. Evenals een duidelijk overzicht van instellingen die van de gemeente subsidie ontvangen en de taken die men uitvoert. We hebben gemerkt dat het ook bij grote projecten die veel gemeenschapsgeld kosten, het belangrijk is om duidelijk en transparant te maken voor iedereen, waaraan het geld wordt uitgegeven. En of er misschien besparingsmogelijkheden zijn.

8.2 Grondexploitatie

De gemeente moet er zijn voor haar inwoners en de belangen van haar inwoners voorop stellen. Het bouwen van woningen of het verkopen van grond mag niet bedoeld zijn om de begroting sluitend te krijgen. De lokale overheid moet een ordelijk financieel beleid voeren en reserveren voor te voorziene lasten van onderhoud van de openbare ruimte en herstructurering.

Het CDA is voorstander van het gefaseerd uitgeven van gronden ten behoeve van woningbouw. Dit verhoogt weliswaar de kosten, maar voorkomt dat er met name in de kleine kernen, gebouwd wordt in grote sprongen. We willen voorkomen dat er heel lang niet gebouwd kan worden en dan ineens heel erg veel. Dit verstoort de leeftijdsopbouw van de dorpsbevolking. Dit werkt nog lang na in bv. verenigingsleven, schoolomvang etc.

Hoofdstuk 9: Bestuurlijke samenwerking in de Kempen

Het CDA Bladel is voortdurend bezig met de toekomst van de gemeente Bladel. We zoeken daarbij natuurlijk naar de beste aanpak om onze gemeente aantrekkelijk en vitaal te houden. Aantrekkelijk wonen en leven in vitale kernen, dat is wat de burgers van de gemeente Bladel willen, ook voor de toekomst. Twee uitgangspunten staan daarbij als een paal boven water: We willen de afstand tussen de gemeente en de burgers zo klein mogelijk houden en anderzijds willen we intensiever samenwerken met onze buurgemeenten op overstijgende thema's.

Uit een recent onderzoek, uitgevoerd door organisatieadviesbureau Berenschot, blijkt dat de gemeente Bladel een sterke gemeente is die toekomstige uitdagingen en maatschappelijke opgaven aankan. We hebben veel verenigingen en vrijwilligers die zich op allerlei gebieden inzetten voor de samenleving, elke kern heeft eigen voorzieningen; waaronder sportclubs, scholen en een gemeenschapshuis. Ook financieel hebben we het prima voor elkaar.

Voor CDA Bladel is een bestuurlijke fusie met de omliggende gemeente geen vanzelfsprekendheid.

Als Bladel zelfstandig blijft, is het veel makkelijker om oog en oor te hebben voor burgers en om de leefbaarheid op peil te houden. Zolang we een 'kleine' gemeente zijn, kunnen we veel beter maatwerk leveren voor Bladelse burgers.

Dat sluit een samenwerking met omliggende gemeenten niet uit. Integendeel! CDA Bladel vindt het heel belangrijk om te investeren in een goede relatie met andere gemeenten zodat we elkaar kunnen vinden als dat zinvol is. Voor zorgtaken, infrastructuur, afvalstromen, aanbestedingen en de economie is dat bijvoorbeeld het geval.

Die samenwerking met de Kempengemeenten wil CDA Bladel intensiveren.

Ook de andere Kempengemeenten hebben, naar aanleiding van het programma "Veerkrachtig bestuur in Brabant" over hun toekomst nagedacht. De (voorlopige) uitkomsten verschillen per gemeente. De discussie lijkt zich soms te verengen tot wel of niet herindelen van gemeenten, terwijl de Commissaris van de Koning heeft opgeroepen om het experiment niet uit de weg te gaan.

Het CDA Bladel heeft dan ook gekozen om de mogelijkheid tot federatievorming van de Kempengemeenten te onderzoeken. Welke taken en thema's moeten we vooral bovenlokaal doen en in welke vorm? Uitgangspunt van een federatiebestuur is dat de leden hiervan rechtstreeks door de burgers gekozen worden, evenals de leden van de gemeenteraad van Bladel. Hiermee wordt de federatie democratisch gekozen terwijl de korte lijntjes tussen de burgers en de lokale politiek in stand blijven.

"Gemeente Bladel zo klein als mogelijk, zo groot als nodig", is daarbij ons motto.

